

horizonte UNIA

Gazeta dla Polskich członków Unii
Numer 3, Maj 2014

Redakcja T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

Ksenofobia: wyeliminować truciznę dla Europy!

Przed stu laty, w roku 1914, zapoczątkowany został wiek „skrajności”. Pierwsza i druga wojna światowa zniszczyły Europę i zdziesiątkowały miliony ludzi. Powodem tego była niewyobrażalna fala nacjonalizmu i ksenofobi. Zdobyte doświadczenia zaowocowały utworzeniem Unii Europejskiej jako projektu pokojowego. Jego celem było utworzenie Europy socjalnej. Niestety, po kryzysie finansowym jaki miał miejsce w roku 2008 Unia Europejska przestała rokować nadzieję na osiągnięcie tego celu. Zamiast pociągnąć do odpowiedzialności za ten kryzys spekulantów i bankierów, przerzucono koszty tego zamieszania na ludność krajów południa. Konsekwencją tego jest katastrofa socjalna: rekordowe bezrobocie sięgające 26.5 milionów osób w Unii Europejskiej, bezrobocie wśród młodzieży w krajach Europy południowej wahające się w granicach od 30 do 57%, 120 milionów Europejczyków (kobiet i mężczyzn) żyjących poniżej albo na granicy ubóstwa. Uczucie beznadziejności i złości ludzi tym dotkniętych, wzrasta drastycznie. To wyjaśnia, dlaczego nacjonalizm i ksenofobia zyskały na aktualności, co pokazały wyniki wyborów w krajach Unii Europejskiej, a u nas rezultat głosowania w sprawie inicjatywy SVP/UDC z dnia 9 lutego.

Historia upomina nas stanowczo: ta trucizna prowadzi do barbarzyństwa! Związki zawodowe, jako potężna siła socjalna, mają obowiązek przywrócenia umysłów i serc ludzi dla Europy solidarnej.

Zatrzymanie marszu w tym niewłaściwym kierunku i przywrócenie nadziei na realizację wyznaczonego celu możliwe jest tylko wówczas, kiedy podstawowe prawa socjalne ważniejsze będą niż swobody rynkowe, kiedy obowiązywać będzie zasada „równe płace za równą pracę w tym samym miejscu” - aby uniknąć dumpingu płac, oraz przez wprowadzenie Planu-Marschalla (planu inwestycyjnego) dla Europy, który drastycznie zmniejszy masowe bezrobocie.

Vasco Pedrina

Nowy układ zbiorowy pracy dla prywatnej opieki nad osobami starszymi

Związek pracodawców spitexów «mieszkam w domu» i związek zawodowy Unia po półrocznych negocjacjach porozumieli się w sprawie zawarcia układu zbiorowego pracy (GAV/CCT/CCL) dla prywatnej opieki nad osobami starszymi w Szwajcarii niemieckiej. Celem układu jest ochrona i wspieranie pracowników oraz zapewnienie wysokiej jakości opieki w gospodarstwach domowych. Wyniki negocjacji muszą być teraz ratyfikowane przez właściwe organy.

Układ zbiorowy pracy będzie obowiązywał firmy i agencje w Szwajcarii niemieckiej, które działają w zakresie niemedycznej opieki i wsparcia osób starszych w prywatnych gospodarstwach domowych (a więc polskie opiekunki zatrudnione przez spitexy) Z tego układu zbiorowego pracy wyłączone są organizacje publiczne jak również organizacje

społeczne działające na zlecenie sektora publicznego. Układ nie obejmuje także osób zatrudnionych bezpośrednio przez rodziny (gdzie rodzina a nie spitex jest ich pracodawcą).

Wielki sukces

Ten nowy układ zbiorowy pracy jest wielkim krokiem do przodu, który powinien pomóc w zapewnieniu lepszej ochrony pracowników tej szybko rozwijającej się branży.

Dlatego strony porozumienia zdecydowały się na wystąpienie do Sekretariatu Federalnego ds. Gospodarczych (Seco) o to żeby postanowienie tego układu zbiorowego pracy obowiązywały wszystkich pracowników zatrudnionych w tej branży w Szwajcarii niemieckojęzycznej (obowiązek powszechnego stosowania, po niemiecku AVE) .

Płaca minimalna

Zbiorowy układ pracy określa między innymi płacę minimalną. Płaca minimalna w kategorii «niewykwalifikowani» powinna być stopniowo podnoszona do 22 franków za godzinę do roku 2018. Dla pozostałych kategorii płacowych zbiorowy układ pracy bierze pod uwagę takie czynniki jak: doświadczenie zawodowe oraz wykształcenie i specjalizacje. 13 pensja miesięczna jest też uwzględniona.

Czas pracy i instytucje nadzorcze

Ważne kwestie w tej branży, takie jak czas pracy i odpoczynek, rekompensata za dojazdy i dyspozycyjność (czyli dyżury nocne) zostaną także uregulowane w tym układzie. Przewidziane jest również obowiązkowe ubezpieczenie wynagrodzenia w czasie choroby. Podobnie jak inne układy zbiorowe pracy, także ten układ zbiorowy przewiduje istnienie instancji, które powinny kontrolować dotrzymanie tego układu. Ponadto wspierany będzie rozwój zawodowy. Zapewni to nie tylko przyszłość zawodową pracowników, ale również jakość opieki.

Więcej informacji pojawi się niedługo na polskiej stronie internetowej Unii. Adres na końcu tej gazety.

Miliardowe zyski i głodowe płace: «Kaktus niskich płac» dla stacji benzynowych sieci ENI

«Kaktus niskich płac» przekazany zostaje w tym tygodniu firmie naftowej ENI. Przez tą symboliczną akcję, związek zawodowy UNIA-Watland i Szwajcarska Federacja Związków Zawodowych (SGB/USS), stawily pod pręgierz dwie stacje benzynowe ENI (były Agip) pod Lozanną za ich niskie płace. ENI obsługuje wiele stacji benzynowych w Szwajcarii, głównie w systemie franczyzy. Dla pracowników oznacza to stawkę godzinową wahającą się od 19 do 20.50 franków oraz niepewne warunki czasu i bezpieczeństwa pracy. Więcej informacji na stronie www.lohnschutz.ch lub www.tieflohnskandal.ch.

«Post it» dla minimalnej płacy: pół miliona karteczek w ciągu 48 godzin

Również w drugim dniu narodowej akcji *minimalnej płacy*, jaki odbył się w dniach 26/27 kwietnia w licznych dużych i małych miejscowościach w Szwajcarii, przeprowadzonych zostało wiele manifestacji. W przeciwieństwie do kampanii przeciwników, na które wydawane jest wiele milionów franków, aktywiści związku zawodowego UNIA wkładają swoje ogromne zaangażowanie i dają z siebie wszystko, aby w osobistych rozmowach przekonać ludność do poparcia inicjatywy w głosowaniu jakie odbędzie się w dniu 18 maja. Dodatkowo, w ramach akcji «Post it dla minimalnej płacy», nakleili około 6000 karteczek na skrynkach pocztowych aby zachęcić do przyjęcia inicjatywy *minimalnej płacy*.

Nowe sondaże pokazują: nożyce płac otwierają się coraz bardziej i wzrasta nierówność płac

Pierwsze, dopiero co opublikowane wyniki Federalnego Urzędu Statystycznego na temat Szwajcarskiego badania struktury Zysku (LSE) z roku 2012 pokazują wyraźnie, jak ważna jest ustawowa płaca minimalna w wysokości 4000 franków. Tak więc różnica między najwyższym i najniższym wynagrodzeniem pogłębiła się. Także nierówność płac kobiet i mężczyzn wzrosła po raz pierwszy od 2008 roku. Płacowa dyskryminacja kobiet była również tematem corocznej konferencji prasowej Szwajcarskiej Federacji Związków Zawodowych (SGB/USS) z okazji obchodów 1 maja. Vania Alleva podkreśliła, że związek zawodowy UNIA widzi w układzie zbiorowym pracy GAV/CCT/CCL i minimalnej płacy, instrument do zmniejszenia dyskryminacji wynagrodzeń. Dla niej jest jasne, że w dniu 18 maja możemy zrobić wielki krok w kierunku godziwych zarobków dla wszystkich.

Pomoc społeczna: co musicie wiedzieć

Kto żyje poniżej minimum socjalnego ma prawo do pomocy społecznej. Ale są pewne rzeczy, na które trzeba zwrócić uwagę. Poniżej wyjaśnimy, kto ma prawo do pomocy społecznej i w jaki sposób można się o nią ubiegać.

Pierwszy krok: przegląd budżetu

Aby ustalić, czy w ogóle ma się prawo do otrzymania pomocy społecznej, trzeba na wstępie zrobić budżet. Nie wystarczy zestawić jedynie przychodów i rozchodów. Pamiętać trzeba także o rezerwie finansowej na rzeczy nieprzewidziane (na przykład rachunek od dentysty) i zaplanować kwotę potrzebną do zapłaty podatków lub na spłacenie długów. Potrzebną pomoc można uzyskać w centrum doradztwa budżetowego. Można to samemu wstępnie obliczyć z pomocą narzędzi internetowych i broszur (www.budgetberatung.ch). Należy umówić się na spotkanie w najbliższym centrum doradztwa budżetowego. Porady są w większości bezpłatne. Adresy takich biur można znaleźć na podanej wyżej stronie internetowej.

Inne świadczenia?

Czy po zrobieniu zestawienia budżetowego okazało się, że masz za mało pieniędzy? W takim przypadku powinieneś sprawdzić różne usługi dodatkowe, o które możesz się ubiegać. Są to stypendia, obniżone składki na ubezpieczenie zdrowotne, zasiłki rodzinne dla osób niepracujących lub zaliczki na alimenty, w przypadku, kiedy nie są płacone regularnie. Dopiero wówczas, gdy mimo dodatkowych usług nie wystarcza pieniędzy, możesz założyć, że masz prawdopodobnie prawo do pomocy społecznej.

Minimum socjalne

Jeżeli żyjesz poniżej minimum socjalnego, możesz otrzymać wsparcie państwa. Minimum socjalne składa się z potrzeb podstawowych. Do nich należy podstawowa opieka medyczna i koszty mieszkaniowe (czynsz i opłaty za media). Wysokość zapomogi społecznej jest określana przez kanton i może się różnić w znacznym stopniu. Ponadto potrzeby podstawowe nie są równe w każdym kantonie, ponieważ nie wszystkie kantony uwzględniają inflację. Potrzeby podstawowe obliczane są na podstawie wielkości gospodarstwa domowego. Wytyczne można znaleźć na stronie: <http://goo.gl/lvc0Xg> (niemiecki); <http://goo.gl/KslJ8h> (francuski); <http://goo.gl/ofZJYt> (włoski).

Czy muszę wydać moje oszczędności?

Tak. Zanim poprosicie o pomoc społeczną musicie wydać swoje oszczędności aż do określonej kwoty. W przypadku osoby samotnej jest to kwota 4000 franków, dla małżeństwa (pary) 8000 franków i na każde nieletnie dziecko dodatkowo 2000 franków (maksymalnie do 10000 franków/rodzina). Jako majątek uważa się wszystko, co możecie wydać na sfinansowanie waszej egzystencji. Obejmuje to nie tylko papiery wartościowe i gotówkę ale także na przykład nieruchomości lub samochód. Tylko rzeczy osobiste i przedmioty gospodarstwa domowego nie są brane pod uwagę. Dlatego też może okazać się, że musicie sprzedać wasz samochód zanim poprosicie o pomoc społeczną. Jeżeli potrzebujecie samochód aby dojechać do pracy, to być może wolno wam będzie go zatrzymać.

Czy muszę sprzedać dom?

Nie koniecznie. Zasadniczo nieruchomości doliczane są do waszego majątku. Ale jeśli mieszkanie we własnym domu jest tańsze niż w mieszkaniu wynajętym, to być może wolno wam będzie go zatrzymać.

Wypowiedzieć pracę?

Nie, w żadnym wypadku. Osoby, które pracują w wymiarze 40% w Zurychu i zarabiają 1000 franków mogą zatrzymać dodatkowo 240 franków. Reszta zostanie odciągnięta od zasiłku społecznego. Wysokość dodatków zależna jest od miejsca zamieszkania. Szwajcarska konferencja ds. pomocy społecznej (SKOS) odradza usilnie rezygnację z pracy; w ten sposób utrzymacie pewny zarobek i miejsce na rynku pracy.

Czy moja rodzina musi za mnie płacić?

Istnieje obowiązek wsparcia rodziny. Aby upewnić się, czy rodzina może być zobowiązana do pomocy, trzeba być z nią związanym w prostej linii. To znaczy: rodzice, dziadkowie, dzieci, wnuki powinni wspierać się wzajemnie. Nie dotyczy to ciotek, wujków, bratanków itp. Obowiązek wsparcia krewnych dotyczy tylko wówczas, kiedy krewni żyją w komfortowych warunkach finansowych. Relacje te badane są w każdym indywidualnym wypadku. W każdym przypadku realizacji wsparcia wymagane jest poza tym postanowienie sądu.

Czy mam wszystko ujawnić?

Tak. Jeśli występuje się o pomoc społeczną trzeba przedstawić informacje o zarobkach, majątku i związkach rodzinnych. Trzeba także ujawnić dokumenty takie jak miesięczny dochód, umowę wynajmu i wyciąg z konta bankowego. W przypadku jeśli sytuacja rodzinna lub finansowa ulegnie zmianie, należy zgłosić ten fakt niezwłocznie do właściwego urzędu opieki społecznej.

Sina Bühler, adaptacja z work, Nr. 5/21. März 2014

WYTYCZNE - SKOS

Szwajcarska konferencja ds. pomocy społecznej (SKOS) jest stowarzyszeniem na rzecz pomocy społecznej w Szwajcarii. SKOS opracowuje od 50 lat wytyczne, według których ustalane są zasiłki społeczne. Są to wprawdzie tylko zalecenia, ale większość członków stowarzyszenia je przestrzega. Aktualne wytyczne SKOS oraz często zadawane pytania z zakresu pomocy społecznej można znaleźć na stronie internetowej www.skos.ch

Odwołanie

Jeśli dostaniesz decyzję z urzędu, z którą się nie zgadzasz, możesz się odwołać. Koniecznie zwróć uwagę na termin! Takie decyzje dostaniesz na piśmie. W nim można znaleźć odpowiedni paragraf prawny, na podstawie którego można się odwołać. Ponadto podany jest oficjalny termin i instancja, do której można się odwołać. Do złożenia odwołania często nie potrzeba adwokata, wystarczy doradztwo prawne lub społeczne. Nie dajcie się zastraszyć; pomoc społeczna często odmawia wsparcia przede wszystkim przy wynajmowaniu mieszkania albo przy leczeniu stomatologicznym. Brońcie się w takich wypadkach i składajcie reklamację!

Pytania i odpowiedzi

Drugi filar: byłem bezrobotny. Czy mimo tego liczyło mi się w tym czasie ubezpieczenie kasy emerytalnej?

Pracowałem wiele lat na stanowisku pracownika działu handlowego w zakładzie przemysłowym. Ponieważ w ostatnich latach spadła ilość zamówień, otrzymałem wypowiedzenie i byłem cztery miesiące na zasiłku dla bezrobotnych. Na szczęście znalazłem nowe miejsce pracy. Ale zastanawia mnie co w tym czasie stało się z moim ubezpieczeniem kasy emerytalnej? Czy liczy mi się ten czas do emerytury?

THOMAS BAUMGARTNER: Nie. Wszystkie osoby bezrobotne są wprowadzane obowiązkowo ubezpieczone na wypadek inwalidztwa i śmierci ale nie otrzymują składek do kasy emerytalnej. Warunkiem do otrzymania ubezpieczenia kasy emerytalnej jest wysokość stawki dziennej wynoszącej obecnie 80.90 franka (21 060 franków/rok). Oznacza to, że osoby otrzymujące zasiłek dla bezrobotnych większy niż 80.90 franka/dzień otrzymują ubezpieczenie BVG/LPP-kasy emerytalnej.

Osoba ubezpieczona i ubezpieczalnia dla bezrobotnych płacą składki do kasy emerytalnej po połowie. Jeżeli nie zameldował się pan jeszcze w urzędzie dla bezrobotnych w pierwszym miesiącu po utracie pracy, był pan w dalszym ciągu ubezpieczony w kasie emerytalnej na wypadek inwalidztwa i śmierci. Po upływie tego okresu czasu zakład prześle ubezpieczenie do fundacji zbiorczej BVG/LPP, jednakże bez dalszych wpłat emerytalnych. Albo wpłaci panu całą sumę na zamknięte konto w pana banku, którą będzie pan mógł odebrać dopiero po osiągnięciu wieku emerytalnego. Jeśli znajdzie pan pracę, to zakład prześle dalsze prowadzenie ubezpieczenia BVG/LPP-kasy emerytalnej nowemu pracodawcy. Nowy zakład przejmie prowadzenie tego ubezpieczenia.

work, 3.04.2014

Drugi filar: dobrowolne ubezpieczenie

Pobieram zasiłek dla bezrobotnych od 1 maja 2014 roku i chciałbym sam dalej dokonywać wpłat do mojej kasy emerytalnej. Czy to jest w ogóle możliwe?

Tak, podczas okresu bezrobocia istnieje możliwość uiszczania składek do kasy emerytalnej wpłacając je albo do fundacji zbiorczej BVG/LPP, albo do kasy emerytalnej byłego pracodawcy, o ile regulamin dopuszcza taką możliwość.

Całkowitą składkę do kasy emerytalnej trzeba jednak wpłacać samemu. Co dotyczy fundacji zbiorczej BVG/LPP ma pan podczas okresu bezrobocia różne możliwości aby się dobrowolnie ubezpieczyć. Jako osoba bezrobotna jest pan obowiązkowo ubezpieczony na wypadek inwalidztwa i śmierci. W planie emerytalnym WO może pan określić wysokość swojej emerytury (proces oszczędności) według BVG/LPP dobrowolnie wpłacając raty dalej. Szczegółowe informacje odnośnie do różnych możliwości znajdzie pan na stronie: www.chaeis.net/bvg-berufliche-vorsorge/einzelpersonen/anmeldung.html.

W przypadku, kiedy zdecyduje się pan swoje ubezpieczenie emerytalne dobrowolnie prowadzić na własną rękę, musi pan pamiętać, że najpóźniej po upływie 90 dni od momentu rezygnacji z obowiązkowego ubezpieczenia w kasie emerytalnej, odpowiednie podanie musi wpłynąć do fundacji zbiorczej BVG/LPP.

Czym jest Unia

Unia jest związkiem zawodowym zrzeszającym około 200,000 członków pracujących w sektorze prywatnym. Dzięki około 200 układom zbiorowym pracy zawartym z różnymi pracodawcami reprezentujemy interesy przeszło 1,500,000 osób zatrudnionych w Szwajcarii.

Posiadamy czterech polskich pracowników, Adam Rogalewskiego w Bernie odpowiedzialnego za całą Szwajcarię niemieckojęzyczną i włoskojęzyczną i Artura Bienko w Genewie (Szwajcaria francuskojęzyczna), Davida Bajora w Luzernie i Barbarę Blicharz z kasy dla bezrobotnych w Genewie. Kontakt do Adam i Artura poniżej.

Dlaczego warto wstąpić do Unii

Osoby, które pracują tam gdzie istnieje związek zawodowy zarabiają więcej. Układy zbiorowe pracy zawierają lepsze postanowienia niż kodeks pracy.

Członkowie Unii otrzymują dofinansowanie do różnego rodzaju kursów zawodowych i językowych.

Członkowie Unii są wreszcie lepiej poinformowani. Prawo pracy zmienia się szybko, również jeśli chodzi o coroczne podwyżki, dlatego nasi członkowie wiedzą ile powinni zarabiać.

Wreszcie w roku 2013 Unia uzyskała przeszło 1 milion franków odszkodowania dla polskich pracowników w Szwajcarii.

Kontakt do polskich pracowników w Unii

Adam Rogalewski

tel: 079 535 74 10

email: adam.rogalewski@unia.ch

Unia Zentral

Weltpoststrasse 20,

3000 Bern 15

Artur Bienko

tel 079 652 9937

email: artur.bienko@unia.ch

Unia Genève

5 ch. Surinam,

1211 Genève 13

Impressum

Beilage zu den Gewerkschaftszeitungen work, area, Événement syndical | Herausgeber Verlagsesellschaft work AG, Zürich, Chefredaktion: Marie-José Kuhn; Événement syndical SA, Lausanne, Chefredaktion: Sylviane Herranz; Edizioni Sociali SA, Lugano, Chefredaktion: Claudio Carrer | Redaktionskommission A. García, D. Filipovic, E. Sariaslan, M. Martín, M. Mendes, O. Osmani | Sprachverantwortlich Montaña Martín | Adresse Unia Redaktion «Horizonte», Weltpoststrasse 20, 3000 Bem 15, www.unia.ch

Tłumaczenie polskie Maria Janke

**Die Gewerkschaft.
Le Syndicat.
Il Sindacato.**